

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.9.2011
COM(2011) 551 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΤΗΝ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΜΙΑ ΝΕΑ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΤΗΝ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΜΙΑ ΝΕΑ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει οικοδομηθεί επί κράτους δικαίου που συνδυάζει το ενωσιακό δίκαιο και τα εθνικά νομικά συστήματα. Και τα δύο εφαρμόζονται από τους δικαστικούς των κρατών μελών που ασκούν το λειτούργημά τους εντός διαφορετικών νομικών συστημάτων και παραδόσεων. Η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού πνεύματος που σέβεται πλήρως την επικουρικότητα και τη δικαστική ανεξαρτησία ευρίσκεται στο επίκεντρο της αποτελεσματικής λειτουργίας ενός ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου. Η κατάρτιση των δικαστικών αποτελεί καθοριστικό στοιχείο αυτής της διαδικασίας δεδομένου ότι ενισχύει την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών, των ασκούντων τα σχετικά επαγγέλματα και των πολιτών.

Στόχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι να δοθεί η δυνατότητα στο ήμισυ των ασκούντων νομικά επαγγέλματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση να συμμετάσχουν στις ευρωπαϊκές δραστηριότητες κατάρτισης δικαστικών μέχρι το 2020 με τη χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος της Στοκχόλμης¹.

Η επίτευξη αυτού του στόχου απαιτεί τη δέσμευση και την πλήρη συνεργασία των ενδιαφερομένων φορέων σε κάθε επίπεδο. Είναι καθοριστικό τα κράτη μέλη, ο δικαστικός κόσμος, οι σχολές δικαστών και τα νομικά επαγγέλματα να ενισχύσουν τις δραστηριότητές τους για την κατάρτιση των δικαστικών. Δεδομένου ότι ευρίσκονται στην πλέον κατάλληλη θέση για να εξασφαλίσουν την ενσωμάτωση της ενωσιακής νομοθεσίας στην εθνική κατάρτιση, η δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα συμπληρώσει τις εθνικές δραστηριότητες.

Η ενωσιακή νομοθεσία στο εθνικό επίπεδο

Το ενωσιακό δίκαιο διαχέεται σε μεγάλο αριθμό και ποικίλο φάσμα δραστηριοτήτων σε εθνικό επίπεδο. Ο αντίκτυπός του στην καθημερινότητα των πολιτών και των επιχειρήσεων είναι εμφανέστατος. Γεννά δικαιώματα και υποχρεώσεις που πρέπει να διασφαλίζονται από τα εθνικά δικαστήρια. Ο εθνικός δικαστής ευρίσκεται στο προπύργιο του ενωσιακού δικαίου. Με αλληπάλληλες τροποποιήσεις στις συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πεδίο εφαρμογής και ο αντίκτυπος του ενωσιακού δικαίου έχουν αυξηθεί και η πρόσβαση στη δικαιοσύνη έχει ενισχυθεί. Η συνθήκη της Λισαβόνας ενίσχυσε τις αρμοδιότητες της Ένωσης, και μάλιστα στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

---

¹ [EE 2010 C 115 σ. 01](#)

Αμοιβαία εμπιστοσύνη για την αμοιβαία αναγνώριση

Η αμοιβαία αναγνώριση αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της δικαστικής συνεργασίας σε υποθέσεις του αστικού και ποινικού δικαίου, όπως ορίζεται στα άρθρα 67, 81 και 82 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να εξασφαλιστεί η αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων, η συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών και η ταχεία εκτέλεση των αποφάσεων, είναι αναγκαία η καλή κατανόηση των διαφόρων εθνικών νομικών συστημάτων. Κάτι τέτοιο είναι ουσιαστικής σημασίας και για την οικοδόμηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Οι εθνικοί δικαστές, σε όλα τα επίπεδα δικαιοδοσίας των δικαστηρίων και σε κάθε γεωγραφική συνισταμένη, από τη Σικελία έως τη Λαπωνία, θα πρέπει να διαθέτουν επαρκές επίπεδο γνώσης του ενωσιακού δικαίου και των εθνικών δικαστικών συστημάτων.

Ουσιαστική εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου

Η ανάπτυξη του ενωσιακού δικαίου πρέπει να συμβαδίζει με την ουσιαστική εφαρμογή του², που εγγυάται ασφάλεια δικαίου και ενιαία ερμηνεία. Η κατάρτιση των δικαστών και των ασκούντων νομικά επαγγέλματα ως προς το ενωσιακό δίκαιο αποτελεί μία από τις βασικές συστάσεις στην έκθεση του Mario Monti³ ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε πολίτες και επιχειρήσεις να απαιτήσουν τα δικαιώματά τους και να εξασφαλίσουν την αποτελεσματικότητα της ενιαίας αγοράς. Στο σχέδιο δράσης του προγράμματος της Στοκχόλμης⁴ και την έκθεση του 2019 για την ιθαγένεια της ΕΕ⁵, η Επιτροπή αναγνώρισε αυτό ως προτεραιότητα. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επίσης τόνισε ότι η σωστή δικαστική κατάρτιση συμβάλλει ουσιαστικά στη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και καθιστά ευκολότερη την άσκηση των δικαιωμάτων των πολιτών⁶.

Ο σαφώς υποστηρικτικός ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η συνθήκη της Λισαβόνας⁷ παραχωρεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση την αρμοδιότητα να υποστηρίζει "την κατάρτιση των δικαστικών και των άλλων λειτουργών και υπαλλήλων του τομέα απονομής της δικαιοσύνης" σε θέματα σχετικά με τη δικαστική συνεργασία στον τομέα του αστικού και ποινικού δικαίου. Η Στρατηγική για το 2020⁸ ενθαρρύνει την αποδοτική επένδυση στην κατάρτιση και ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Επιτροπή θα βασιστεί σε αυτές τις νέες ευκαιρίες για να δημιουργήσει ένα ισχυρό και νόμιμο πλαίσιο κατάρτισης στο κερτημένο της Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διακηρύσσει συνεχώς την ανάπτυξη ενός πραγματικά ευρωπαϊκού δικαστικού πνεύματος που θα είναι προϋπόθεση για τον ευρωπαϊκό δικαστικό χώρο⁹. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο¹⁰ απαίτησε να αναληφθεί ισχυρά δράση στο επίπεδο της Ένωσης για να υποστηριχθεί ένα πραγματικό ευρωπαϊκό πνεύμα στον δικαστικό τομέα και τον τομέα της επιβολής του νόμου.

² "Μία Ευρώπη αποτελεσμάτων - Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου", COM(2007) 502 τελικό.

³ M. Monti, *Μια νέα στρατηγική για την ενιαία αγορά*, 9 Μαΐου 2010.

⁴ [COM\(2010\) 171](#).

⁵ [COM\(2010\) 603](#).

⁶ Ψήφισμα για την [κατάρτιση δικαστικών – Πρόγραμμα της Στοκχόλμης](#), 17 Ιουνίου 2010.

⁷ Άρθρα 81 παρ. 2 και 82 παρ. 1 της [ΣΛΕΕ](#).

⁸ [COM\(2010\) 2020 τελικό](#).

⁹ Έκθεση [2010/2080\(INI\)](#).

¹⁰ Βλ. σημείωση 1 σελ. 2.

Στο σύνολό τους, τα στοιχεία αυτά συνηγορούν υπέρ μιας ταχείας αλλαγής στον τρόπο διοργάνωσης της ευρωπαϊκής κατάρτισης των δικαστικών στην Ένωση ως προς την σύλληψη και το εύρος της, ώστε να είναι συστημικά προσβάσιμη για τους επαγγελματίες του νομικού κόσμου που εμπλέκονται στην υλοποίηση του τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Το 2010, η Επιτροπή εγκαινίασε μια ευρεία διαβούλευση όλων των ενδιαφερομένων παραγόντων στην οποία συμμετείχαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κατάρτισης Δικαστικών (ΕΔΚΔ) και τα μέλη του, τα μέλη του Φόρουμ Δικαιοσύνης¹¹, μεταξύ άλλων η Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου (ERA), το Συμβούλιο των Δικηγορικών Συλλόγων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CCBE), το Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CNUJ), το Ευρωπαϊκό Δίκτυο των Συμβουλίων Δικαστικών Θεμάτων (ENCJ), το Δίκτυο των Προέδρων των Ανώτατων Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ένωση των Συμβουλίων Επικρατείας και τα Ανώτατα Διοικητικά Δικαστήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συνεισφορά τους¹² χρησιμοποιήθηκε για να προσδιοριστούν βασικές δραστηριότητες και προτεραιότητες.

2. ΑΛΛΑΓΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΩΝ ΜΙΣΩΝ ΑΣΚΟΥΝΤΩΝ ΝΟΜΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020

Ο αριθμός των ασκούντων νομικά επαγγέλματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μεγάλος και περιλαμβάνει δικαστές, δικαστικούς υπαλλήλους και διάφορους τύπους επαγγελματιών του νομικού χώρου¹³.

Ασκούντες νομικά επαγγέλματα στα 27 κράτη μέλη

Επαγγελματίες δικαστές	79 100
Εισαγγελείς	35 032
Δικηγόροι	868 615
Δικαστικοί υπάλληλοι	351 220
Δικαστικοί επιμελητές	29 060
Συμβολαιογράφοι	38 269
Σύνολο	1 401 296¹⁴

Η ευρωπαϊκή κατάρτιση δικαστικών στο κεκτημένο της Ένωσης, είτε σε εθνικό είτε σε ευρωπαϊκό επίπεδο, παραμένει μέτρια. Τον Μάιο 2011, το 51% των δικαστών και των εισαγγελέων δήλωναν ότι ουδέποτε είχαν συμμετάσχει σε δικαστική κατάρτιση σχετική με το

¹¹ [Φόρουμ Δικαιοσύνης](#).

¹² Για τα πορίσματα της διαβούλευσης πατήστε εδώ [εδώ](#).

¹³ Το άρθρο 81 παρ. 2 στοιχείο γ) και το άρθρο 82 παρ. 1 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ αναφέρονται ρητά στους "δικαστές και άλλους λειτουργούς και υπαλλήλους του τομέα απονομής της δικαιοσύνης". Οι δικηγόροι, αν και αποτελούν αυτόνομο επάγγελμα, συνιστούν αναπόσπαστο και αναγκαίο τμήμα της δικαστικής δραστηριότητας και διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας. Όσον αφορά τους συμβολαιογράφους, αυτοί συμμετέχουν λιγότερο στη δικαστική δραστηριότητα αλλά σε μερικά κράτη μέλη διαθέτουν ορισμένη αρμοδιότητα στον δικαστικό τομέα, γεγονός που έχει ως συνέπεια τη συνεισφορά και αυτών στην εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας. Λαμβάνοντας υπόψη το πνεύμα και τους σκοπούς των διατάξεων της συνθήκης, είναι δυνατή η επέκταση των διατάξεων αυτών και στα εν λόγω δύο επαγγέλματα.

¹⁴ [Ευρωπαϊκά δικαστικά συστήματα 2010](#), CEPEJ, Συμβούλιο της Ευρώπης (Γερμανία: στοιχεία 2006).

ενωσιακό δίκαιο ή το δίκαιο άλλου κράτους μέλους, και το 74% δήλωναν ότι ο αριθμός των υποθέσεων που αφορούσαν ενωσιακό δίκαιο είχε αυξηθεί με τον καιρό. Το 24% των δικαστών και εισαγγελέων δεν είχαν ποτέ παρακολουθήσει κατάρτιση στο ενωσιακό δίκαιο γιατί δεν υπήρχε διαθέσιμη τέτοια κατάρτιση¹⁵. Οι δραστηριότητες ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, και ο ετήσιος αριθμός δικαστών ή εισαγγελέων που συμμετέχουν στην κατάρτιση κυμαίνεται μεταξύ 240 και 13 000. Η Επιτροπή χρηματοδότησε ή συγχρηματοδότησε 162 έργα στα οποία συμμετείχαν περίπου 26 000 άτομα κατά το διάστημα 2007-2010.

Προτεραιότητα δίνεται σε **δικαστές και εισαγγελείς** δεδομένου ότι αυτοί είναι αρμόδιοι για την επιβολή και την τήρηση της ενωσιακής νομοθεσίας, αλλά η δικαστική κατάρτιση είναι επίσης καθοριστική και για άλλες κατηγορίες ασκούντων νομικά επαγγέλματα. Οι δικαστικοί υπάλληλοι πρέπει να συνδράμουν θύματα σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πλαίσιο. Ευρωπαίοι πολίτες που ασκούν το δικαίωμά τους σε ελεύθερη κυκλοφορία μπορεί να βρεθούν αντιμέτωποι σε καταστάσεις που χρειάζονται τις υπηρεσίες δικηγόρου ή συμβολαιογράφου με πείρα στην ενωσιακή νομοθεσία. Όλοι οι ασκούντες νομικά επαγγέλματα διαδραματίζουν ρόλο ώστε να εξασφαλίζεται η βέλτιστη συμμετοχή παιδιών στα δικαστικά συστήματα¹⁶.

Σημαντική επίσης είναι η κατάρτιση των υπαλλήλων αρμόδιων για την επιβολή του νόμου, και η Επιτροπή θα υποβάλει στα μέσα του 2012 ανακοίνωση για την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού σχεδίου κατάρτισης (ΕΣΚ) για αυτή την κατηγορία υπαλλήλων.

Στόχος είναι να συμπεριληφθούν όλοι οι ασκούντες νομικά επαγγέλματα, δηλ. δικαστές, εισαγγελείς, δικαστικοί υπάλληλοι, δικηγόροι ή άλλες κατηγορίες επαγγελματιών του κλάδου της δικαιοσύνης.

3. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Μια πρακτική προσέγγιση στην ευρωπαϊκή κατάρτιση δικαστικών

Η ευρωπαϊκή κατάρτιση δικαστικών θα πρέπει να είναι μια πρακτική με στόχο την προσέλκυση επαγγελματιών που προορίζονται για τη λειτουργία των δικαστικών συστημάτων. Θα πρέπει να είναι σχετική προς την καθημερινή εργασία τους, να πραγματοποιείται για σύντομες χρονικές περιόδους και να κάνει χρήση αποτελεσματικών εκπαιδευτικών μεθόδων. Τον Μάιο 2011, το 19% των δικαστών και εισαγγελέων δεν είχε παρακολουθήσει καμία κατάρτιση στο ενωσιακό δίκαιο ελλείψει χρόνου¹⁷.

Η ευρωπαϊκή κατάρτιση δικαστικών θα πρέπει να περιλαμβάνει **αρχική και διαρκή κατάρτιση**. Κάθε νέος δικηγόρος θα πρέπει εξ αρχής να έχει υπόψη του το ενωσιακό δίκαιο. Η αρχική κατάρτιση, που πραγματοποιείται πριν ή κατά την ανάληψη των καθηκόντων του, πρέπει να συμπληρώνεται με δια βίου μάθηση ώστε οι ασκούντες νομικά επαγγέλματα να ενημερώνονται και να γνωρίζουν σε ποιο τόπο και με ποιον τρόπο θα αποκτούν νέες δεξιότητες και πληροφορίες.

¹⁵ Προκαταρκτικά στατιστικά στοιχεία. Μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου "[Δικαστική κατάρτιση στα κράτη μέλη της ΕΕ](#)", προς δημοσίευση τον Οκτώβριο 2011.

¹⁶ [COM\(2011\) 60](#).

¹⁷ Βλ. σημ. 15 σελ. 4.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά την αξιολόγηση του φόρτου εργασίας των δικαστών και των εισαγγελέων, να θεωρούν ότι ο **χρόνος** τον οποίο αυτοί περνούν εκτός δικαστηρίων αποτελεί επένδυση στην **ποιότητα της απονεμόμενης δικαιοσύνης**.

Προσδιορισμός των τομέων προτεραιότητας

Το επίκεντρο της ευρωπαϊκής κατάρτισης των δικαστικών θα πρέπει να είναι το corpus του ενωσιακού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της ουσιαστικής και διαδικαστικής νομοθεσίας, των μέσων δικαστικής συνεργασίας, και της αντίστοιχης νομολογίας του ΔΕΕ.

Κατά τη διαβούλευση, οι ενδιαφερόμενοι φορείς επισήμαναν ανάγκες κατάρτισης στους ακόλουθους **τομείς πολιτικής**, που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως προτεραιότητα για κατάρτιση: περιβαλλοντική νομοθεσία· αστικό δίκαιο, δίκαιο των συμβάσεων, οικογενειακό και εμπορικό δίκαιο· δίκαιο ανταγωνισμού, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας· ποινικό δίκαιο (μεταξύ άλλων, εφαρμογή του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης), εγκλήματα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης· θεμελιώδη δικαιώματα και προστασία των δεδομένων. Μπορεί επίσης να καθοριστούν προτεραιότητες σε τομείς όπου η ΕΕ έχει διαπιστώσει χαμηλή συμμόρφωση με ορισμένες τομεακές νομοθεσίες ή όπου η τομεακή νομοθεσία είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη και τεχνικής φύσεως.

*Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα λάβει υπόψη της αυτούς **τους τομείς προτεραιότητας** κατά τον σχεδιασμό των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της για κατάρτιση.*

Σύντομης διάρκειας ανταλλαγές

Πέρα από τη γνώση του ενωσιακού δικαίου, είναι καθοριστικό για ένα ευρωπαϊκό δικαστικό τομέα που βασίζεται σε εμπιστοσύνη και εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης να μπορούν οι ασκούντες νομικά επαγγέλματα να βελτιώνουν τις γνώσεις τους σχετικά με τα δικαστικά συστήματα σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Οι ανταλλαγές είναι **ένας από τους καλύτερους τρόπους** για να αποκτηθεί στην πράξη γνώση ως προς τα μέσα της Ένωσης και τα άλλα νομικά συστήματα, να ανταλλάγουν εμπειρίες και με τον τρόπο αυτό να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη και κατανόηση.

Η Επιτροπή επιθυμεί να αναπτύξει τις ανταλλαγές, **αρχίζοντας με τους νεοδιόριστους δικαστές και εισαγγελείς**. Οι ανταλλαγές θα πρέπει να οργανωθούν κατά την αρχική κατάρτιση από τα εθνικά ιδρύματα δικαστικής κατάρτισης. Από την αρχή, θα καταστεί δυνατό για τους δικαστές και τους εισαγγελείς να προβούν σε εκτίμηση του ρόλου τους και να ενταχθούν πλήρως στην ευρωπαϊκή διάσταση του ρόλου τους.

*Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σκοπεύει στην έναρξη, από το 2014 και εξής, ενός **προγράμματος ανταλλαγών διάρκειας δύο εβδομάδων για νέους δικαστές και εισαγγελείς**. Στόχος είναι να συμμετάσχουν τελικά όλοι οι νεοδιόριστοι δικαστές και εισαγγελείς (περίπου 2 500 κατ' έτος) σε κάποιο πρόγραμμα ανταλλαγής οργανωμένο από εθνικά ιδρύματα δικαστικής κατάρτισης.*

Η τεχνολογία στο πλευρό της κατάρτισης: ευρωπαϊκή δικτυακή πύλη ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και ηλεκτρονική μάθηση

Η ευρωπαϊκή δικτυακή πύλη ηλεκτρονικής δικαιοσύνης είναι ένα σημείο ενιαίας εξυπηρέτησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους ασκούντες νομικά επαγγέλματα. Παρέχει την πρόσβαση σε **πηγή πληροφόρησης σε 22 γλώσσες** και χρησιμεύει ως **εργαλείο αναφοράς στο πλαίσιο της δικαστικής κατάρτισης**. Η δικτυακή πύλη θα αναπτυχθεί

περαιτέρω για να παράσχει πληροφορίες σχετικές με τους παρόχους κατάρτισης και τις εκδηλώσεις κατάρτισης, να εξασφαλίζει εύκολη πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων νομικού χαρακτήρα και υψηλής ποιότητας υλικό κατάρτισης, καθώς επίσης και για να λειτουργεί ως **σημείο εισόδου όσον αφορά τις δυνατότητες συγχρηματοδότησης** που διατίθενται από την Επιτροπή.

Είναι επίσης αναγκαίο να γίνει επένδυση στην ηλεκτρονική μάθηση, ειδικότερα για να αντιμετωπιστούν οι χρονικοί περιορισμοί των ασκούντων νομικά επαγγέλματα.

*Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξασφαλίσει ότι η **ευρωπαϊκή δικτυακή πύλη ηλεκτρονικής δικαιοσύνης** στηρίζει την ευρωπαϊκή κατάρτιση των δικαστικών.*

*Θα προωθήσει την ανάπτυξη της **ηλεκτρονικής μάθησης** ως ευέλικτου εργαλείου στη διάθεση περισσότερων τελικών χρηστών.*

*Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκπονήσει **πρακτικές κατευθυντήριες οδηγίες** ως προς ειδικές συμπεριφορές εκμάθησης στον δικαστικό κόσμο και τις καλύτερα προσαρμοσμένες **μεθόδους κατάρτισης**. οι κατευθυντήριες οδηγίες θα καλύπτουν επίσης την **αξιολόγηση** της ποιότητας και τον αντίκτυπο και τη χρήση κοινών **κριτηρίων ποιότητας** και δεικτών.*

Ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων

Η καλή χρήση μιας ξένης γλώσσας και της νομικής ορολογίας σε αυτήν είναι σημαντική και θα πρέπει να αποτελεί τμήμα της διαρκούς κατάρτισης των ασκούντων νομικά επαγγέλματα. Εξάλλου, αποτελεί προϋπόθεση για τις αποτελεσματικές επαφές στα κράτη μέλη, γεγονός το οποίο, με τη σειρά του, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για τη δικαστική συνεργασία.

Είναι ουσιαστικής σημασίας να δώσουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς σημασία στην κατάρτιση στη νομική ορολογία σε ξένες γλώσσες

4. ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Η κατάρτιση των μισών από τους ασκούντες νομικά επαγγέλματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι το 2020 αποτελεί κοινή πρόκληση. Για τη βέλτιστη αντιμετώπιση θα πρέπει να βασιστούμε **στα ισχυρά σημεία και την πείρα των υφιστάμενων δομών, των φορέων και των δικτύων, εθνικών και ευρωπαϊκών**. Στο πλαίσιο αυτό, και για να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη τήρηση της δικαστικής ανεξαρτησίας και της αυτο-οργάνωσης των επαγγελματικών οργανώσεων των δικηγόρων, συμβολαιογράφων και δικαστικών επιμελητών, δεν θα ήταν σκόπιμο να δημιουργηθεί μια μονοπωλιακή δομή σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η καλύτερη επιλογή είναι να **στηριχτεί η ανάπτυξη ευρωπαϊκών δραστηριοτήτων κατάρτισης των δικαστικών από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς**, ενώ παράλληλα θα εξασφαλίζεται ότι το πλαίσιο της θα καλύπτει τις ανάγκες όλων των φορέων, θα προάγει τις συνεργίες και θα επιτυγχάνει τη βελτίωση των αποτελεσμάτων κατάρτισης.

Στήριξη επί των υφιστάμενων δομών σε εθνικό επίπεδο

Στα κράτη μέλη υπάρχει ήδη ένα μεγάλο δυναμικό κατάρτισης, το οποίο φέρει την αρμοδιότητα για την **ποιότητα και το εύρος της κατάρτισης των δικαστικών**. Σε 17 κράτη μέλη υφίστανται σχολές δικαστών που ασχολούνται με τη αρχική και τη διαρκή κατάρτιση.

Στα άλλα, η κατάρτιση οργανώνεται από το υπουργείο Δικαιοσύνης, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο ή τις υπηρεσίες των δικαστηρίων. Οι δικηγορικοί ή συμβολαιογραφικοί σύλλογοι καθορίζουν εθνικές απαιτήσεις για διαρκή κατάρτιση των μελών τους και διοργανώνουν δραστηριότητες επιμόρφωσης.

Οι υφιστάμενες δομές σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο είναι καθοριστικές προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες δικαστικής κατάρτισης περιλαμβάνουν μαθήματα για το ενωσιακό δίκαιο και τις διαδικασίες και να ενισχυθεί η συχνότητα, η αποτελεσματικότητα και ο αντίκτυπος της στην καθημερινή ζωή

Το 2001, η Ecole Nationale de la Magistrature (Γαλλία), το Centro de Estudos Judiciários (Πορτογαλία) και η Escuela Judicial del Consejo General del Poder Judicial (Ισπανία) εγκαινίασαν στενή συνεργασία για τις ανταλλαγές των μελλοντικών δικαστών και εισαγγελέων σε δραστηριότητες κατάρτισης που γίνονται στις τρεις αυτές χώρες με θέματα σχετικά με το ενωσιακό δίκαιο και τα οικεία εθνικά νομικά συστήματα. Η ενέργεια αυτή συνεχίζεται αδιάλειπτα έκτοτε και έχει διευρυνθεί με τη συμμετοχή και άλλων ιδρυμάτων κατάρτισης. Το 2010, οπότε περιελάμβανε ήδη 13 χώρες, η ενέργεια αυτή ενσωματώθηκε στο πλαίσιο του ΕΔΚΔ.

Για αρκετά χρόνια οι δικηγορικοί σύλλογοι του Περινιάν και της Βαρκελώνης διοργανώνουν ετησίως κοινά σεμινάρια για να εξετάσουν τις επαναλαμβανόμενες δυσκολίες που συναντώνται κατά την εφαρμογή του νομικού πλαισίου της Ένωσης σε διασυννοριακές υποθέσεις.

Αρχική κατάρτιση δεν υπάρχει σε όλα τα κράτη μέλη. Τον Μάιο 2011, το 43% των δικαστών και εισαγγελέων δήλωναν ότι δεν έχουν μελετήσει το ενωσιακό δίκαιο, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα δικαιώματα του ανθρώπου ή τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους ως μέρος των σπουδών τους για το πτυχίο νομικής, και το 63% ότι δεν είχαν παρακολουθήσει καμία αρχική κατάρτιση στο ενωσιακό δίκαιο πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους¹⁸. Εντούτοις, οι νέοι ασκούντες νομικά επαγγέλματα θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς **γνώσεις** των πράξεων δικαστικής συνεργασίας της Ένωσης και να έχουν αποκτήσει **αυτοματισμούς** ώστε να αναφέρονται τακτικά στην πανευρωπαϊκή νομολογία, να επαληθεύουν τη μεταφορά νομοθετικών πράξεων στο εθνικό δίκαιο και να κάνουν χρήση της διαδικασίας έκδοσης προδικαστικής απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διαρκής κατάρτιση υπάρχει σε όλα τα κράτη μέλη αλλά δεν έχει πάντα υποχρεωτικό χαρακτήρα, ενώ δεν καλύπτει πάντοτε το κεκτημένο της Ένωσης και τα μέσα δικαστικής συνεργασίας.

Η επιμόρφωση στο κεκτημένο της Ένωσης θα πρέπει να αποτελεί συστηματικό μέρος της αρχικής κατάρτισης των ασκούντων νομικά επαγγέλματα, δεδομένου ότι αντικατοπτρίζει τον τρόπο αλληλεπίδρασης της εθνικής και της ενωσιακής νομοθεσίας και επηρεάζει την καθημερινή τους εφαρμογή στην πράξη.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη και τα νομικά επαγγέλματα να εξασφαλίζουν ότι οι ασκούντες νομικά επαγγέλματα, μεταξύ άλλων και οι δικαστές και εισαγγελείς, τυγχάνουν, κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους, τουλάχιστον μίας εβδομάδας κατάρτισης σχετικής με το κεκτημένο της Ένωσης και τις νομοθετικές της πράξεις.

¹⁸

Βλ. σημ. 15 σελ. 4.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδιώκει να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων φορέων και να ενθαρρύνει κοινοπραξίες ή περιφερειακές ομάδες των εθνικών σχολών δικαστών να αναπτύξουν προγράμματα κοινής κατάρτισης.

Στήριξη επί των υφιστάμενων δομών σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Οι υφιστάμενες δομές παροχής δικαστικής κατάρτισης και τα ευρωπαϊκά δίκτυα των ασκούντων νομικά επαγγέλματα παρέχουν αξιόπιστο εργαλείο ώστε να εξασφαλίζεται σημαντική αύξηση των ευκαιριών ευρωπαϊκής δικαστικής κατάρτισης. Εναπομένει να γεφυρωθούν τα κενά ως προς το περιεχόμενο της κατάρτισης, τη συχνότητα των δραστηριοτήτων και τον αριθμό των συμμετεχόντων.

Ο ρόλος των επαγγελματικών οργανώσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Οι ευρωπαϊκές οργανώσεις των νομικών επαγγεμάτων, όπως το Συμβούλιο των Δικηγορικών Συλλόγων της Ευρώπης (CCBE), το Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CNUE), το ΕΔΚΔ, το Δίκτυο των προέδρων των Ανωτάτων Δικαστηρίων, το φόρουμ των δικαστών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον, κ.α. διαδραματίζουν ένα σημαντικό συντονιστικό ρόλο.

Πρόκειται για βασικούς εταίρους στην προαγωγή της ευρωπαϊκής δικαστικής κατάρτισης, την εκτίμηση της συνάφειας του περιεχομένου και των μεθόδων κατάρτισης, τη διάδοση της πληροφόρησης ως προς τους διαθέσιμους πόρους κατάρτισης και την εξασφάλιση καλύτερης εφαρμογής.

Οι ευρωπαϊκές οργανώσεις των νομικών επαγγεμάτων θα πρέπει να αναπτύξουν περαιτέρω δραστηριότητες κατάρτισης και κοινά προγράμματα, και να εφαρμόσουν βέλτιστες πρακτικές από κοινού με τα μέλη τους. Είναι καθοριστικής σημασίας η διαρκής συμμετοχή τους στην ευρωπαϊκή δικαστική κατάρτιση.

Ενέργειες της Ακαδημίας Ευρωπαϊκού Δικαίου (ERA) και άλλων φορέων παροχής κατάρτισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Οι πάροχοι δικαστικής κατάρτισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι πολύ κατάλληλοι για να παρέχουν κατάρτιση σε συμμετέχοντα άτομα διάφορων εθνικοτήτων.

Η ERA¹⁹ παρέχει διαρκή κατάρτιση σε ασκούντες νομικά επαγγέλματα (το 2010 καταρτίστηκαν 1 303 άτομα). Διαθέτει εκτεταμένη πείρα στην επιτυχή διοργάνωση σεμιναρίων ενωσιακού δικαίου για συμμετέχοντες πολυπολιτισμικής προέλευσης, και ο ρόλος της είναι σημαντικός, μεταξύ άλλων, για την ανάπτυξη δικαστικής κατάρτισης σε προσχωρούσες και σε υποψήφιες για προσχώρηση χώρες.

Η ERA διοργανώνει θερινά μαθήματα με θέμα το ευρωπαϊκό ποινικό δίκαιο για δικαστές, εισαγγελείς και συνηγόρους υπεράσπισης από όλα τα κράτη μέλη, κάνοντας χρήση διαδραστικών μεθόδων, μεταξύ των οποίων και εργαλείων ΤΠ, για να καταρτίσει τους συμμετέχοντες στη χρησιμοποίηση των μέσων δικαστικής συνεργασίας σε διασυνοριακές υποθέσεις επί θεμάτων ποινικού δικαίου.

¹⁹ Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου ([ERA](#)).

Άλλοι ευρωπαϊκοί φορείς που περιλαμβάνουν μεταξύ των δραστηριοτήτων τους την κατάρτιση ασκούντων δικαστικά επαγγέλματα είναι το Ευρωπαϊκό Κέντρο Δικαστών και Νομικών Επαγγελματιών του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Δημόσιας Διοίκησης (EIPA), το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας (EUI), το Κολλέγιο της Ευρώπης, κλπ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συνεργαστεί με την ERA και τους ευρωπαϊκούς φορείς παροχής δικαστικής κατάρτισης, λαμβάνοντας υπόψη τη συμμετοχή του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, ώστε να εξασφαλίσει την υψηλής ποιότητας κατάρτιση για μεγαλύτερο αριθμό ασκούντων νομικά επαγγέλματα.

Το **ΕΔΚΔ**²⁰ είναι το δίκτυο των εθνικών δομών δικαστικής κατάρτισης και της ERA. Συντονίζει τις ενέργειές τους, προωθεί τις βέλτιστες πρακτικές, αναπτύσσει καινούργια προγράμματα σπουδών για **δικαστές και εισαγγελείς** προς χρήση σε εθνικό επίπεδο, και διοργανώνει σεμινάρια χρησιμοποιώντας διαδραστικές μεθόδους κατάρτισης. Περίπου 2 000 δικαστές, εισαγγελείς και εκπαιδευτές συμμετέχουν στις δραστηριότητές του κάθε έτος. Μεταξύ 2005 και 2010, το ΕΔΚΔ διοργάνωσε **ανταλλαγές σε δικαστήρια** για 2 175 δικαστές και εισαγγελείς, δίνοντας τη δυνατότητα σε έμπειρους επαγγελματίες να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές και λύσεις.

Το ΕΔΚΔ θα πρέπει να αναλάβει την **ενίσχυση της βιωσιμότητας της δομής του και να αναπτύξει** μια στρατηγική ώστε να απευθυνθεί σε μεγαλύτερο αριθμό ασκούντων νομικά επαγγέλματα από περισσότερα κράτη μέλη. Το ΕΔΚΔ πρέπει να παγιώσει τα μέχρι σήμερα επιτεύγματά του και να επεκταθεί με τη στήριξη εκπαιδευτών σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, με τη διοργάνωση δραστηριοτήτων κατάρτισης σε στενή συνεργασία με τις σχολές δικαστών, με την ανάπτυξη εκπαιδευτικών μονάδων που θα περιλαμβάνουν και μονάδες ηλεκτρονικής μάθησης, και με προσπάθειες επίτευξης αριστείας ως προς τις μεθόδους κατάρτισης. Επίσης, το ΕΔΚΔ θα πρέπει να γίνει φορέας αλλαγής εγγυώμενο ότι τα έργα κατάρτισης που υποβάλλονται από τις **κοινοπραξίες των εθνικών δομών** για συγχρηματοδότηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο πληρούν όλες τις προδιαγραφές και είναι υψηλής ποιότητας.

*Στόχος του ΕΔΚΔ θα πρέπει να είναι **1 200 ανταλλαγές στα δικαστήρια κατ' έτος**.*

*Όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να δεσμευτούν ως προς την **ενίσχυση** της χρηματοδοτικής τους συνεισφοράς και τη συμμετοχή των οικείων εθνικών δομών δικαστικής κατάρτισης στο πλαίσιο του ΕΔΚΔ για να εξασφαλιστεί η ικανότητά του να διαδραματίσει ενεργό ρόλο.*

Εάν αυτό αποδείξει ότι διαθέτει ενισχυμένη ικανότητα διοργάνωσης και συντονισμού δραστηριοτήτων δικαστικής κατάρτισης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξετάσει τη δυνατότητα ακόμα μεγαλύτερης στήριξης.

5. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΩΣ ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΤΑΙΡΟΣ

Η Επιτροπή θα είναι **ενεργός εταίρος** των κρατών μελών ώστε να επιτευχθούν οι φιλόδοξοι στόχοι ως προς την κατάρτιση των ασκούντων νομικά επαγγέλματα. Θα προσφέρει προστιθέμενη αξία στις δραστηριότητες που αναλαμβάνουν οι εθνικές δομές κατάρτισης με συγκεκριμένες ενέργειες ώστε να βελτιωθεί η ποσότητα, η ποιότητα, ο αντίκτυπος και το εύρος του προγράμματος ευρωπαϊκής δικαστικής κατάρτισης, που θα περιλαμβάνει μαθήματα επιμόρφωσης, διασυνοριακές ανταλλαγές και συμπληρωματικά μέτρα.

5.1. Σχεδιασμός νέων στρατηγικών προς επέκταση

Εταιρικές σχέσεις του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα

Η κατάρτιση δεν είναι προνόμιο του δημόσιου τομέα, όπως καταδεικνύεται από τις δραστηριότητες των δικηγορικών συλλόγων σε αυτό το θέμα. Οι εταιρικές σχέσεις του

²⁰ ΕΔΚΔ (EJTN).

δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα μπορούν να δημιουργήσουν επιπρόσθετα μέσα ώστε να ανταποκριθούν στις προκλήσεις ενός ταχέως μεταβαλλόμενου ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου. Νέες κοινές ρυθμίσεις στηριζόμενες σε χρηστές πρακτικές θα επιτρέψουν πρόσθετες δραστηριότητες κατάρτισης εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν θα διακινδυνεύεται η ανεξαρτησία των λειτουργιών στους οποίους αποβλέπουν. Θα μπορούσε να εξεταστεί η εκμάθηση γλωσσών και η ηλεκτρονική μάθηση.

Για παράδειγμα, ο δικηγορικός σύλλογος της Φινλανδίας διοργανώνει μαθήματα κατάρτισης για δικηγόρους, δικαστές και εισαγγελείς επί νομικών θεμάτων και σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια του Τουρκού, του Ελσίνκι και της Λαπωνίας καθώς επίσης και με το υπουργείο Δικαιοσύνης.

Φορείς όπως η ERA θα μπορούσαν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην προαγωγή της συνεργασίας μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Η συνεργασία με Πανεπιστήμια είχε πάντοτε τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή θα μπορούσε να προωθήσει στο μέλλον τις " εταιρικές σχέσεις γνώσης" μεταξύ Πανεπιστημίων, σχολών δικαστών και δικηγορικών συλλόγων, όπως ενθαρρύνεται στην Στρατηγική Ευρώπη 2020²¹. Διδάγματα θα αντληθούν από το υπό εξέλιξη πιλοτικό έργο²² στο οποίο συνεργάζονται επιχειρήσεις και φορείς κατάρτισης για να σχεδιαστούν και να παραδοθούν νέα προγράμματα σπουδών και μαθήματα, να αναπτυχθούν καινοτόμες μέθοδοι κατάρτισης και να διευκολυνθεί η ροή της γνώσης μεταξύ της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του δημόσιου τομέα.

Το Ινστιτούτο Ευρωπαϊκού Δικαίου (ELI)²³ θα φέρει κοντά ακαδημαϊκούς και ασκούντες νομικά επαγγέλματα αποβλέποντας στη συνεργασία τους σε ερευνητικά έργα με πρακτικές εφαρμογές. Ως εκ τούτου, μπορεί να προσφέρει χρήσιμη βοήθεια όσον αφορά τα θέματα που πρέπει να καλύψουν οι διάφοροι φορείς κατάρτισης ώστε να γεφυρωθούν τα σχετικά κενά.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να ενθαρρύνει τις περαιτέρω εταιρικές σχέσεις του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα για να αναπτυχθούν καινοτόμες λύσεις για την κατάρτιση.

Αμοιβαία αναγνώριση των δραστηριοτήτων κατάρτισης

Θα πρέπει να προβλεφθούν σχήματα ώστε κατάρτιση που ακολουθείται σε άλλο κράτος μέλος να πιστοποιείται στην οικεία χώρα του καταρτιζόμενου. Ως παράδειγμα θα πρέπει να αναφερθεί η εταιρική σχέση των δικηγορικών συλλόγων της Γαλλίας, του Λουξεμβούργου και του Βελγίου, των οποίων τα μέλη μπορούν να συμμετάσχουν σε κοινές δραστηριότητες που υπολογίζονται ως μέρος της ετήσιας υποχρέωσής τους για κατάρτιση.

Αντλώντας από την αποκτηθείσα πείρα

Η τεχνογνωσία και η εμπειρογνομοσύνη που έχει αποκτηθεί σε άλλους τομείς επαγγελματικής επιμόρφωσης θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί και στην κατάρτιση των δικαστικών. Με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθεί η άσκοπη επανάληψη προσπαθειών και θα μπορέσει να προαχθεί η επαναχρησιμοποίηση υψηλής ποιότητας προϊόντων κατάρτισης.

²¹ Οι "συμμαχίες γνώσεις" ή "συμπράξεις" προβάλλονται στην ανακοίνωση για την [Ανακοίνωση για την Ένωση Καινοτομίας](#), εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020.

²² [Πιλοτικό έργο για την ανάπτυξη συμπράξεων γνώσης](#).

²³ [\(Ινστιτούτο Ευρωπαϊκού Δικαίου\)](#).

*Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να διοργανώσει **ετήσια συνάντηση** με τη συμμετοχή όλων των νομικών επαγγελματιών για να αναπτύσσονται οι νέες απόψεις και να διευκολύνονται οι ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών.*

5.2. Παροχή χρηματοδοτικής ενίσχυσης

Από το 2007 έως το 2010, η ευρωπαϊκή κατάρτιση δικαστικών έτυχε στήριξης μέσω της χρηματοδότησης ή της συγχρηματοδότησης έργων συνολικού ύψους 35,5 εκατ. ευρώ. Μέχρι σήμερα έχει διευκολυνθεί με τον τρόπο αυτό η κατάρτιση ασκούντων νομικά επαγγέλματα που κυμαίνονται μεταξύ 4 000 και 9 000 κατ' έτος. Εντούτοις, οι αριθμοί αυτοί δεν είναι επαρκείς δεδομένου του μεγέθους του στοχοθετημένου πληθυσμού και της ανάγκης ενημέρωσης ως προς το κεκτημένο της Ένωσης.

Για τη συμμετοχή περισσότερων ασκούντων νομικά επαγγέλματα και την περαιτέρω αξιοποίηση όλων των υφιστάμενων φορέων, η επιπρόσθετη χρηματοδότηση θα συμβάλει ως προς το μέγεθος και τον όγκο των δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να τύχουν στήριξης.

Στο πλαίσιο του σημερινού δημοσιονομικού πλαισίου, η Επιτροπή θα στηρίξει την ευρωπαϊκή κατάρτιση δικαστικών ενισχύοντας αυτήν ως **προτεραιότητα** στα υφιστάμενα προγράμματα εργασίας της και κάνοντας χρήση όλων των δυνατών εργαλείων **για να αυξήσει τη δημοσιονομική στήριξη**. Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει ενεργά, μεταξύ άλλων και με επιδοτήσεις της, την ανάπτυξη κατάρτισης που θα απευθύνεται σε διάφορα κράτη μέλη με θέμα το κεκτημένο της Ένωσης και τα εθνικά δικαστικά συστήματα²⁴. Τα κριτήρια για την απονομή των επιδοτήσεων θα εστιάζονται στην ανάπτυξη έργων με πρακτική εφαρμογή, ευρεία έκταση και μεγάλο χρονικό ορίζοντα, τα οποία θα χρησιμοποιούν διαδραστικές μεθόδους κατάρτισης, θα παράγουν βιώσιμα αποτελέσματα και θα αποβλέπουν σε μεγάλο αριθμό ενδιαφερομένων. Η Επιτροπή θα καταστήσει επίσης διαθέσιμα προγράμματα κατάρτισης στο κεκτημένο της Ένωσης, αντίστοιχα με εκείνα που αναπτύχθηκαν επιτυχώς για την περιβαλλοντική νομοθεσία.

Εξάλλου, η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για να βελτιώσει τη συνοχή και τη σταθερότητα όσον αφορά τις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων που δημοσιεύει και να καταστήσει **ευκολότερη την πρόσβαση** των εργοληπτών σε **ευρωπαϊκή χρηματοδότηση**. Η Επιτροπή προβαίνει στην **αξιολόγηση του τρόπου ενθάρρυνσης της συμμετοχής** στα ευρωπαϊκά έργα δικαστικής κατάρτισης της **Κροατίας**²⁵, καθώς επίσης και **υποψηφίων, δυνάμει υποψηφίων και γειτονικών χωρών**.

*Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επικεντρώσει τη χρηματοδότησή της για κατάρτιση στο πλαίσιο των υφιστάμενων προγραμμάτων ώστε να στηριχθούν **υψηλής ποιότητας ευρωπαϊκά έργα δικαστικής κατάρτισης** με μεγαλύτερο ευρωπαϊκό αντίκτυπο.*

*Εντός του νέου πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου, η ευρωπαϊκή δικαστική κατάρτιση θα πρέπει να αποτελέσει **σοβαρή προτεραιότητα για να στηρίξει την επιμόρφωση άνω των 20 000 ασκούντων νομικά επαγγέλματα κατ' έτος μέχρι το 2020**.*

²⁴ Αιτήσεις εκ μέρους συμβολαιογράφων θα ληφθούν υπόψη εφόσον αφορούν το κεκτημένο της Ένωσης στους τομείς που οι συμβολαιογράφοι ασκούν δικαστικές δραστηριότητες.

²⁵ [Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 24ης Ιουνίου 2011.](#)

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η βελτίωση της δικαστικής κατάρτισης είναι καθοριστική προκειμένου να οικοδομηθεί ένας ευρωπαϊκός δικαστικός χώρος προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιθυμεί να δώσει νέα διάσταση στην ευρωπαϊκή δικαστική κατάρτιση βασιζόμενη στις αποδεδειγμένες μέχρι σήμερα δραστηριότητες και τις δυνατότητες που προσφέρει η συνθήκη της Λισαβόνας.

Το μελλοντικό ευρωπαϊκό πρόγραμμα κατάρτισης θα βασιστεί σε ενέργειες που θα προέρχονται από:

1. τα **κράτη μέλη**: με βάση τα υφιστάμενα ισχυρά σημεία ώστε να ενισχυθούν οι δραστηριότητες κατάρτισης που έχουν αναπτυχθεί από τις σχολές δικαστών ή τα νομικά επαγγέλματα για το κεκτημένο της Ένωσης,
2. τους **εταίρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο**: με την ενίσχυση της συνεργασίας τους, την αύξηση του αριθμού των δραστηριοτήτων και των ανταλλαγών, μέσω επαγγελματικών οργανώσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, φορέων παροχής κατάρτισης ή του ΕΔΚΔ,
3. την **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**: με αύξηση της χρηματοδοτικής στήριξης σε έργα κατάρτισης που χαρακτηρίζονται από ποιότητα, με ενθάρρυνση κοινοπραξιών δικαστικών σχολών, με στόχο ο αριθμός των ασκούντων νομικά επαγγέλματα που τυγχάνουν κατάρτισης να φθάσει τους 20 000 κατ' έτος μέχρι το 2020, με ενθάρρυνση της χρήσης σύγχρονων τεχνολογιών και ειδικότερα της ευρωπαϊκής δικτυακής πύλης ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Είναι αναγκαία ισχυρά δέσμευση για να εξασφαλιστεί ότι η δικαστική κατάρτιση θα φτάσει το επίπεδο αριστείας που απαιτείται για ένα πραγματικό ευρωπαϊκό δικαστικό πνεύμα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλεί όλους τους φορείς να αναλάβουν την ενδεδειγμένη δράση: να χορηγηθούν τα κονδύλια, να διατεθεί χρόνος, να αναπτυχθούν κίνητρα και να αναληφθούν σαφείς δεσμεύσεις.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι αυτές οι συνδυασμένες φιλόδοξες ενέργειες θα έχουν ως αποτέλεσμα να συμμετάσχουν πάνω από 700 000 ασκούντες νομικά επαγγέλματα σε ένα τουλάχιστον ευρωπαϊκό πρόγραμμα κατάρτισης ή ανταλλαγής μέχρι το 2020.